

Biharpüspöki Szent Lőrinc diakónus plébániatemplom

Augusztus 10-én ünneplik a templom búcsúját. Ebből az alkalomból kértük meg Ft. Varga Sándor plébánost, mutassa be röviden a templomot és a közösséget.

Biharpüspöki eredeti megnevezése Váradpüspöki volt és közvetlenül a Nagyvárad-i Püspökség alapításakor keletkezett (kb. 900 évvel ezelőtt). Bihar-püspökit Nagyvárad kapujának is nevezték, mert rajta keresztül vonultak a zarándokok évszázadokon át Szent László sírházhoz.

Püspökinek, Bunyitai Vince szerint, 1100 körül már van temploma, kicsi, keskeny, félköríves ablakkal. Első, név szerint ismert lelkésze Péter pap volt, akit a krónikák 1319-ben említenek meg. Ebben az időben működött egy másik lelkész is, de az ő nevét nem jegyezték fel. Az első templom kicsinek bizonyult, ezért 1391-ben helyére építették a mostani református templomot, Szent Demeter tiszteletére.

A török hódoltság megtizedelte a lakosságot és megszűnt a katolikus jelenlét. 1736-ban Okolicsányi János várad-i püspök újraalapította a plébániát, melynek első papja Vincze Gáspár volt. Előbb kis fatornyos kápolna épült Szent Mihály arkangyal tiszteletére és össze volt kötve a plébánialakkal. Az 1800-as évek elején váltotta fel ezt a kis kápolnát a téglából készült szoba

nagyságú kápolna-templom, amely szintén össze volt építve a plébániakkal.

1889-ben egy nagy időjárás következtében a kápolna fatornya súlyosan megrongálódott. Történetesen abban az évben boldog emlékű Schlauch Lőrinc bíboros-püspök a kis kápolnában bémált és megígérte a biharpüspöki híveknek, hogy egy szép nagy templomot fog építeni az egyházközség számára. Az akkori plébános, dr. Beleznay Károly fáradhatatlanul buzgólkodott a templomépítésen, amely 1897-ben elkészült. Az ajándékozó Schlauch Lőrinc bíboros-püspök Szent Lőrinc napján szentelte fel nagy ünnepség keretében. Tehát, 1897 óta áll ez az új templom. Első javítása 1928-ban történt, amikor a torony és a falak vakolását, meszelését végezték el. A háború nyomainak eltüntetése a templom külsejéről 1957-ben történt, majd a belső szépítését 1962-ben végezték el.

Mivel nagyon régen volt felújítva a templom belseje, terveim közé tartozik a templombelső felújítása. Szeretném a volt kápolnát felújítani, kialakítva így egy nagyobb teret, több funkciót ellátva ezzel, és még sok más ilyen jellegű munkát, de nemcsak az építkezési munkálatok a fontosak, hanem Gárdonyi Gézárt idézve: „a falak ereje nem a kőben vagyon, hanem a védők szívében.” Szeretném a plébániai közösség életét is fellendíteni, kezdve a liturgikus élet szép megszervezésével, az egyháztanács bevonásával, a hitoktatásra való odafigyeléssel, a fiatalok megszólításával, tevékenységek beindításával stb. Idén sikerült elindítani a Cserkész-foglalkozást a plébánián, így ezáltal is megadni a gyerekeknek a közösségi élmények lehetőségét. Sikerült idén megszervezni egy jótékonyági bált a Gálospetri Gyermekotthon javára, amelyet meglepetésemre nagy lelkesedéssel fogadott a biharpüspöki közösség. Tapasztalatom az volt, hogy az emberek igénylik azt, hogy jól tegyenek. Szeretnék a családok felé is nyitni, családiassá tenni a plébániát és benne a közösségi életünket.

Közösségünk védőszentje Szent Lőrinc diakónus († 258), III. századi vértanú. Sixtus pápa diakónusaként az ő feladata a szegények megsegítése volt az egyházban. Mivel a császárnak nem vitte el az egyház vagyonát, hanem szegényeket hozott eléje, ezt látva a császár gúnynak vélte és elrendelte a roston való elégetését. Úgy gondolom, hogy a szegények megsegítése nem idejét múlt kérdés, hiszen sok szegény család létezik talán a közvetlen környezetünkben is, de most nem erre szeretnék reflektálni üzenetként – hisz maga Jézus is mondta szegények mindig lesznek veletek –, hanem emberi kapcsolataink szegénységére. Tapasztaljuk társadalmunk gazdasági fejlődését (digitalizálódását) és minél jobban erősödik gazdaságilag, annál jobban gyengül az emberi kapcsolatok terén. Szent Lőrinc példája szerint az ember, és emberi kapcsolataink legyenek a legfontosabbak!

Varga Sándor, biharpüspöki plébános

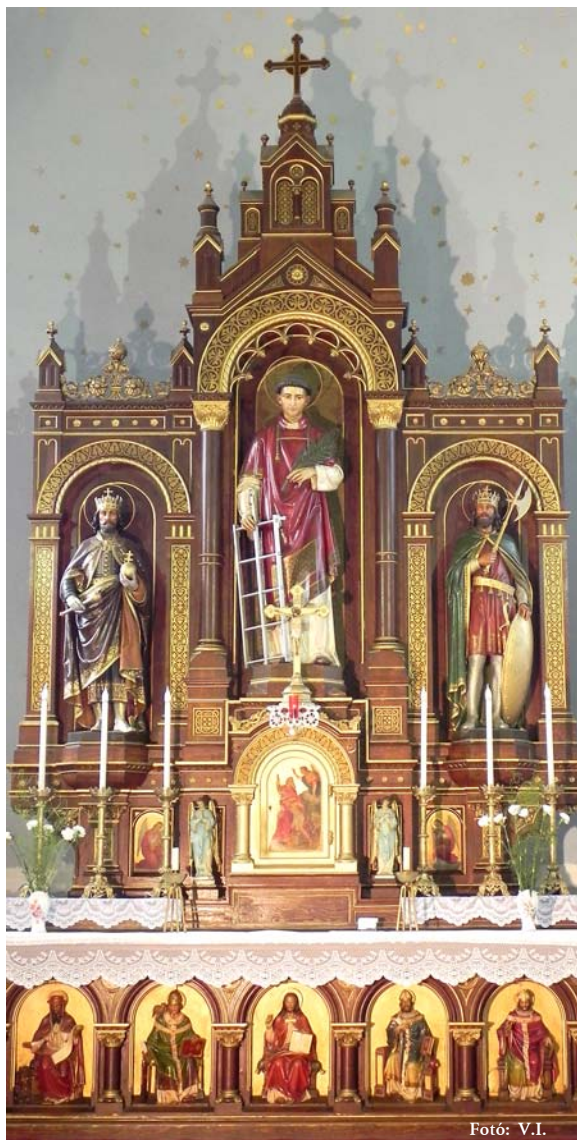
Szent Lőrinc diakónus

Lőrincet a középkorban részben legendája nyomán, részben nevének értelmezéséből támadt megfontolások alapján védőszentül tisztelték a szegények, a könyvtárosok (mert az Egyház könyveinek is ő volt a gondviselője), a tűzoltók és a tűzzel dolgozó pékek, cukrárszok. Oltalmul hívták égési sebekről, lázról, zsábról és szemfájásról. Ünnepe a parasztságnál, gazdasági és időjárási emlékeztető nap.

E kiterjedt képzetkörnek a mi néphagyományunkban már csak töredékei élnek. Templomtitulusaink, ikonográfiai maradványaink azonban Lőrinc hajdani hazai tiszteletének virágzásáról és nyilvánvalóan európai kultuszösszefüggésekről tanúskodnak.

Lőrinc napját Szent László törvénye a kötelező ünnepek közé sorozza, középkori misekönyveink számontartják. Feltűnő azonban, hogy egyik, 14. századból származó pozsonyi misekönyvünk e napon Ezekiel prófétáról emlékezik meg, pedig a városnak ebben az időben már Lőrinc-temploma is volt.

*Bálint Sándor:
Ünnepi kalendárium (részlet)*

Fotó: V.I.

A Biharpüspöki plébániatemplom főoltára. Középen Szent Lőrinc diakónus, mellette Szent István és Szent László királyok szobrai.

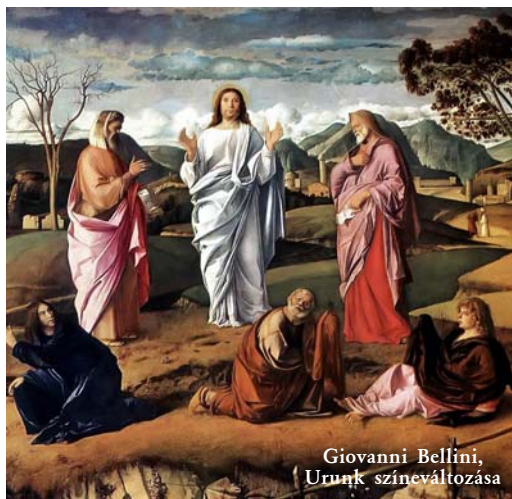
Urunk színeváltozása

A csoda hagyomány szerinti színhelyén, a galileai Tábor-hegyen még az arab hódítás előtt három bazilika épült „hajlékul a legszentségebb zsinatolóknak”. Felszentelésük napja, augusztus 6. lett Urunk színeváltozásának (latin Transfiguratio), más néven a Legszentebb Megváltónak, a Megváltó megdicsőülésének ünnepe.

A keleti egyház már a 6. században megülte, és karácsony, húsvét, pünkösd után ezt az ünnepet tekinti a legszentebbnek. A nyugati egyházban az első ezredforduló közeledtével kezdték számon tartani, összefüggésben Krisztus 1000-re várt visszatértével.

Hivatalos ünneppé III. Calixtus pápa emelte a nándorfehérvári győzelem hálaemlékezetéül. Az összekapcsolást az indokolta, hogy az 1456. július 22-i győzelem híre két héttel később, épp augusztus 6-án érkezett a pápai udvarba.

*Jankovics Marcell:
Jelkép-kalendárium
(részlet)*

JUHÁSZ GYULA

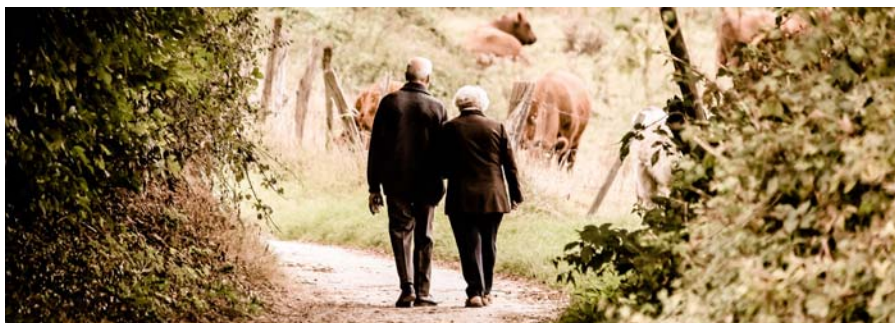
A Tábor hegyén

Ez volt hegye az elragadtatásnak.
Nagy, napsütéses, tömjénes vasárnap,
Ünnepe az életnek, a csodának.
Aranyos arccal fölnézett a Mester,
Ruhája hónál tündöklőbb ezerszer,
Ó, ily fehér még nem volt eddig ember!
Jött Mózes, aki eltűnt, mint egy álom,
Illés, ki elszállt lángoló batáron
S három tanítvány, boldog halaványon.
És monda egy: Mi szép, mi szép az élet,
Mi mély, mi nagy, mi gyönyörű ma Véled,
Építsünk hármás hajlékot tinéktek!
Nem szólt a Mester. A fény és a mámor
Elrebbent mirhaillatként arcáról
S lenézett a hegy napos magosából...
És lenn, ahol a Golgota vet árnyat,
Látta a méla, néma olajfákat,
Hol nemsokára lelke holtrabágyad!

Az Isten azt mondja: Igen

Nagyon sok szó esik manapság a rádióban, TV-ben, az újságokban a gyerek-nevelésről, a fiatalok életéről és sok minden fontos dologról, de mintha megfélekednének az idősekről, pedig őket is kell nevelni, bátorítani, taníttatni hogyan éljék meg a számukra megadott éveket.

A nyugdíjkorhatár elérése nem jelenti azt, hogy vége a harcnak, sőt csak akkor kezdődik egy új korszak az életükben, amely nagyon sok örömet, boldogságot tartogat számukra, ha jól ki tudják használni. Végre van időnk templomba járni, imádkozni, elmélkedni Isten végtelen szeretetén amivel nap mint nap körülvesz, dédelget, csak észre kell venni.

Okosan kell beosztanunk az időnket. Unatkozásról szó sem lehet. Legelőször is oda kell figyelni az egészségünkre, nem kell többet ennünk vagy innunk, mint amire szüksége van a szervezetünknek. Nagyon fontos a mozgás, sétálás (4-5 km) naponta, torna, úszás stb. Ha rendben van az egészségünk minden napra konkrét tervünk kell legyen, sőt hosszútávra is kell tervezzünk. Itt az ideje, hogy azokat a vágyainkat, amelyeket munkás éveink alatt, időhiány miatt nem sikerült elérni, most meg tudjuk valósítani; könyvek olvasása, kulturális rendezvények látogatása, utazás, és az unokák (de nem kell rabszolgák legyünk, habár sokan ezt teszik).

A nagyváradi utazási irodák olyan sokszínű választékban kínálják a lehetőségeket, igazán érdemes kihasználni. Gyönyörű belföldi és külföldi utak vannak, és mostanában nagy hangsúlyt fektetnek, főleg az időseknek rendezett utak alkalmával, a templomok, kegyhelyek látogatására. Nagyon sok szép élményben lehet gazdagodni ezeken az utakon. És még ott vannak a zárandoklatok, amelyhez hasonló élményt el sem lehet képzelni.

Higgyék el, hogy csak akarat, tervezés (előre 12 hónap) kell hozzá.

Kívánunk mindenkinek egy élményekben gazdag nyarat, ne feledkezzenek meg a napi imádságokról sem.

Rozin Elemér és Erzsébet

Adatvédelmi tájékoztató

Kedves Híveink!

2018. május 25-től hatályba lépett az Európai Unió új, általános adatvédelmi rendelete (General Data Protection Regulation, GDPR), amely egyesíti az adatkezelés szabályait. A rendelet lényegét röviden úgy lehetne összefoglalni, hogy a magánszemélyeknek több jogokat, nagyobb betekintést biztosít az adatok kezelésével kapcsolatban, míg a cégeknek, jogi személyeknek növeli a kötelezettségeit, és nagyobb pénzbüntetéssel sújtja őket, ha nem megfelelően alkalmazzák.

A plébániánk jogi személyként van bejegyezve, így az uniós rendelkezés megfelelő alkalmazását nekünk is biztosítanunk kell. Ennek érdekében igyekszünk, a tőlünk telhető legbiztonságosabb módon kezelni a híveink személyes adatait.

A hívek adataival kapcsolatos adatkezelést a Nagyvárad-Újvárosi Szent László Plébánia végzi. Plébániánk adatai:

Székhely: 410209 Nagyvárad, Primăriei utca 9. szám

Telefon: 0259-431 652 e-mail: szentlaszlo.varad@gmail.com

Adószám (CIF) 4411270 Cégjegyzékszám (Nr. Înreg.): 211/1/10676

Honlap: <http://www.szentlaszloplebania.ro>

Sokan feltehetik a kérdést, hogy mit is jelent a személyes adat, illetve melyek ezek. Személyes adatnak minősül minden olyan adat, amely egy személlyel kapcsolatba hozható, amely által valakit azonosítani tudunk, illetve segítségével azonosítható. Nincs egy konkrét felsorolás, amely által korlátozni lehetne a személyes adatok terjedelmét. Így személyes adatnak minősül a név, lakcím, telefonszám, e-mail cím, személyi szám, személyi igazolvány száma, bármilyen hivatalos oklevelünk száma, keresztlevele, házasságlevelle, magyar igazolvány, akár a munkaszerződésünk száma, sőt a betegszabadság időintervalluma, és még sorolhatnánk.

A plébánián nem tartunk nyilván ilyen sok, és nagy terjedelmű információt híveinkről. A plébániánkon van egy nyilvántartás, melyet folyamatosan frissítünk, amely a hívek nevét, elérhetőségét (telefonszám és lakcím) tartalmazza. Ezek azért fontosak számunkra, mert a **házzsentelések** alkalmával így tudunk eljutni önökhöz, illetve az **egyházadó** befizetését is a nyilvántartásba iktatjuk. Ugyanezeket az adatokat használjuk fel a egyházadó befizetését igazoló nyugta kiállításakor. Kötelesek vagyunk feltüntetni a befizető nevét és lakcímét. Ezeket a nyugtákat az adózási törvényeknek megfelelően legalább öt évig meg kell őriznünk.

Az egyházjognak megfelelően, minden plébániának kell legyenek különböző anyakönyvei, amelybe a **kereszteléseket, elsőáldozásokat, bér málkózásokat, házasságkötéseket** vagy az **elhalálozásokat** vezeti. Ezért keresztelések alkalmával el kell kérnünk, és meg kell őriznünk a megkeresztelt személy keresztlevele névnyomását. A keresztelési anyakönyvbe beírjuk a szülők,

keresztszülők nevét, lakcímét, vallását és foglalkozását, a keresztelt személy nevét valamint a születés és keresztelezés dátumát. Akik elsőáldozáshoz és bér málk o z á s sz e n t s é g é h e z jár u l n a k, az o k n a k i s a n e v é t, l a k c í m é t, sz ü l ő k n e v é t és l a k c í m é t, i l l e t v e a b é r m a s z ü l ő n e v é t b e j e g y e z z ü k a m e g f e l e l ő a n y a k ö n y v b e. U g y a n e z e n s z a b á l y o k é r v é n y e s e k a h á z a s s á g k ö t é s e k r e i s. A H á z a s u l t a k A n y a k ö n y v é b e b e í r j u k a h á z a s s á g o t k ö t ő f e l e k, v a l a m i n t a t a n ú k n e v é t, l a k c í m é t, v a l l á s á t é s f o g l a l k o z á s á t

A hívek nyilvántartása az ö n ö k h o z z á j á r u l á s á n a l a p u l. H á r o m é v v e l e z e l ő t t f e l m é r t ü k é s f e l k e r e s t ü k a p l é b á n i á n k t e r ü l e t é n é l ő h í v e i n k e t, a k k o r j e l e z t é k s z á m u n k r a, h o g y t o v á b b r a i s s z e r e t n é n e k a z a d a t b á z i s u n k b a s z e r e p e l n i, i l l e t v e v o l t a k o l y a n o k, a k i k a k k o r k é r t é k f e l v é t e l ű k e t a n y i l v á n t a r t á s b a. A z o n h í v e i n k e s e t é b e n p e d i g, a k i k m á s p l é b á n i á k t e r ü l e t é n é l n e k, d e h o z z á n k t a r t o z n a k, a n y i l v á n t a r t á s a z ő k é r é s ű k a l a p j á n t ö r t é n i k, h i s z e n s z e r e t n é n e k a S z e n t L á s z l ó p l é b á n i á h o z t a r t o z n i. A m i p e d i g a z a n y a k ö n y v i b e j e g y e z z é s e k e t i l l e t i, e z e k e t a z e g y h á z u n k t ö r v é n y e t e s z i s z á m u n k r a k ö t e l e z ő v é, í g y e z e k e t a z a d a t o k a t a z é r i n t e t t f e l e k m e g k é r d e z é s e n é l k ű l i s k ö t e l e s e k v a g y u n k b e í r n i.

M i n t m á r e m l í t t e t t ű k a p l é b á n i á n k n a k f o n t o s a k a k e d v e s h í v e k, é s a z ö n ö k s z e m é l y e s a d a t a i, í g y a z o k a t b i z t o n s á g o s m ó d o n t á r o l j u k, ű g y v e l e a r r a, h o g y i l l e t é k t e l e n s z e m é l y e k k e z é b e n e k e r ű l j e n e k. S z á m í t ó g é p e s f o r m á b a n i s t á r o l j u k a n y i l v á n t a r t á s t. B i z t o s í t j u k ö n ö k e t a r r ó l, h o g y a g é p m e l y e n e z e n a d a t o k t á r o l v a v a n n a k, v í r u s í r t ó p r o g r a m m a l r e n d e l k e z i k. E z e k e t a z a d a t o k a t c s a k k i v é t e l e s e s e t e k b e n t o v á b b í t j u k m á s s z e r v e k í r á n y á b a. I l y e n a l k a l o m, a m i k o r m i n d e n é v e l e j é n, a N a g y v á r a d i R ó m a i K a t o l i k u s P ü s p ö k s é g r é s z é r e e l k ű l d j ű k a z é l ő z ő é v i k i m u t a t á s u n k a t. I l y e n k o r t o v á b b í t j u k a m e g k r e s z t e l t e k, h á z a s s á g o t k ö t ö t t s z e m é l y e k n e v é t.

A z a l á b b i a k b a n p e d i g i s m e r t e t j ű k a h í v e i n k e t m e g i l l e t ő j o g o k a t:

- A z a d a t f e l d o l g o z á s r a v o n a t k o z ó i n f o r m á c i ó k h o z é s a k e z e l t a d a t o k h o z v á l ó h o z z á f é r é s i j o g.

- P o n t a t l a n a d a t o k h e l y e s b í t é s é h e z v a g y a h i á n y o s a d a t o k k i e g é s z í t é s é h e z v á l ó j o g.

- A s z e m é l y e s a d a t o k t ö r l é s é n e k k é r é s é h e z v á l ó j o g – a m e n n y i b e n e z t a z e g y h á z i j o g l e h e t ő v é t e s z i.

- A z a d a t f e l d o l g o z á s k o r l á t o z á s á n a k k é r é s é h e z v á l ó j o g.

- A n n a k j o g a, h o g y a z é r i n t e t t a r á v o n a t k o z ó s z e m é l y e s a d a t o k a t t a g o l t, s z é l e s k ö r b e n h a s z n á l t, g é p p e l o l v a s h a t ó f o r m á t u m b a n m e g k a p j a, t o v á b b á h o g y k é r j e e z e k n e k a z a d a t o k n a k e g y m á s i k a d a t k e z e l ő h ő z t ö r t é n ő t o v á b b í t á s á t.

- A z a d a t f e l d o l g o z á s e l l e n i t i l t a k o z á s j o g a a z a d a t f e l d o l g o z á s l e á l l í t á s a é r d e k é b e n.

- A n y i l v á n t a r t á s h o z v á l ó h o z z á j á r u l á s v i s s z a v o n á s á h o z v á l ó j o g.

- A f e l ű g y e l e t i h a t ó s á g n á l t ö r t é n ő p a n a s z t é t e l j o g a.

A m e n n y i b e n a f e l s o r o t j o g o k b á r m e l y i k é t g y a k o r o l n i s z e r e t n é k, e z e n k é r é s ű k e t a p l é b á n i a h i v a t a l b a n l e g y e n e k s z í v e s e k j e l e z n i s z á m u n k r a.

Jól vagyok...

Köszönöm a Jóistennek, hogy megsegített, és ezúttal szeretném megköszönni mindazoknak is, akik imádkoztak értem, a szentmiséket, a helyettesítőkné, köszönettel tartozom mindazoknak, akik bármilyen formában segítségemre voltak, valamint érdeklődtek a hogylétem felől ezalatt a két és fél hónap alatt, amíg én egy komoly műtéti beavatkozás miatt betegállományban voltam. Hála Istennek most már jól vagyok, így július 16-tól már én szolgálom a szentmiséken.

A kántornő

- A plébániánk által működtetett, **Szent László Bentlakás** felvételit hirdet a Nagyváradon tanuló, katolikus vallású egyetemisták számára. Érdeklődni a plébánián lehetséges. Kérjük a kedves híveket, ha ismernek olyan diákokat akik városunk valamelyik egyetemén tanulnak, ajánlják számukra a bentlakásunkat.
- A nagy meglepre való tekintettel augusztusban sem lesz hétköznapi délutáni szentmise. Megértésüket köszönjük!
- **Utolsó útjukra kísértük:** július 4-én † Nistor szül. Gábor Mária-Magdolna, július 17-én † Hun szül. Jobbágy Terézia Katalin, július 20-án † Bartis Géza, július 24-én † Chvatal Károly György és † Flontek György testvéreinket.

A SZENTMISE OLVASMÁNYAI

Évk. 18. vas. (aug. 5.): Kiv 16,2-4. 12-15 - Ef 4,17. 20-24 - Jn 6,24-35

Urunk színeváltozása (aug. 6.): Dán 7,9-10.13-14, v. 2Pét 1,16-19 - Mk 9,2-10

Évk. 19. vas. (aug. 12.): 1Kir 19,4-8 - Ef 4,30-5,2 - Jn 6,41-51

Szűz Mária mennybevétele (aug. 15.): Jel 11,19a; 12,1-6a.10 - 1Kor 15,20-27c - Lk 1,39-56

Évk. 20. vas. (aug. 19.): Péld 9,1-6 - Ef 5,15-20 - Jn 6,51-58

Szent István király (aug. 20.): Péld 4,10-15.18-27 - Ef 4,17-24 - Mt 7,24-29

Évk. 21. vas. (júl. 26.): Józs 24,1 2a.15-17.18b - Ef 5,21 32 - Jn 6,60 69

A havilapot szerkeszti a Nagyvárad-Újvárosi Szent László Római Katolikus Plébánia.
410209 Nagyvárad, Primáriai utca 9. szám. Telefon: 0259/431-652.

www.szentlaszloplebania.ro

Készült a nagyvárad-i Litera Print nyomdában.